

Для визначення стратегії організації адаптаційного періоду керівникам навчальних закладів, учителям, батькам необхідно зробити таке:

- створити атмосферу доброзичливості, щирості; будувати стосунки зі школярами з урахуванням їх індивідуальності, готовності до навчальної діяльності;
- поряд з індивідуальними розвивати групові форми проведення занять, якісно змінюючи ступінь відповідальності кожного за загальний результат;
- розвивати рефлексивні вміння учнів дивитись на себе «з боку», формувати навички самоконтролю та самооцінки.

Подолання труднощів періоду адаптації учнів 5-х класів до навчання в основній школі можуть сприяти цілеспрямована координація дій учителів, їх професіоналізм і досвідченість. Організаційними формами роботи з підготовки педагогів, які працюють у 5-х класах, можуть бути:

- спеціальні курси та семінари підвищення кваліфікації для вчителів, які працюють у 5-х класах;
- проведення спеціальних тренінгів із проблем наступності навчання;
- система відкритих уроків, на яких самими педагогами відслідковується динаміка форм і методів навчання учнів упродовж 1-5-х класів;
- організація різнорівневого співробітництва дітей 1-5-х класів за активної участі вчителів початкової та основної школи;
- використання інформаційних ресурсів і технологій для організації різноманітних форм взаємодії дорослих і дітей з метою розв'язання особистісно значущих проблем молодших підлітків.

Адаптаційний період у школі передбачений для створення позитивної благополучної атмосфери, прийняття дітьми й учителем один одного та пошук оптимальної для кожного позиції нової ситуації.

Адаптаційний період у школі полягає в тому, щоби створити неминучий процес адаптації більш інтенсивним, ефективність якого значною мірою визначає успішність навчальної діяльності, збереження фізичного та психічного здоров'я дитини.

ПАМ'ЯТКА КЛАСНОМУ КЕРІВНИКУ 5-х КЛАСІВ

- Працюйте над формуванням колективу через різноманітні доручення, змінюючи групи.
- Розвивайте почуття колективізму через спільну турботу про престиж класу (зовнішній вигляд, успіхи в навчанні, максимальна участь у святах, естафетах, конкурсах).
- Пріоритет віддавайте індивідуальній роботі (спостереження, бесіди, анкетування, доручення).
- Уникайте «гострих» кутів, проявляйте стриманість, терплячість.
- Пам'ятайте: діти потребують ласки, ніжності, співучасті, турботи.
- Вчасно й мудро підтримуйте дитячу активність.
- Не забувайте: формування класного, батьківського колективу не менш важливе, ніж дитячого. Ретельно готуйтеся до батьківських зборів, проводьте сімейні вечори, активно залучайте батьків і вчителів-предметників до життя класу.

ПАМ'ЯТКА ВЧИТЕЛЯМ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ У 5-х КЛАСАХ

- Відвідайте уроки в 4-му класі. Придивіться до своїх майбутніх учнів. Познайомтеся з методикою викладання в початкових класах.
- Опрацюйте спеціальну психолого-педагогічну літературу.
- Пам'ятайте: легше з першого уроку викликати до себе довіру, любов дитини, ніж потім подолати недовіру.
- Не змінюйте різко методи роботи, використовуйте ігровий матеріал, інструктажі, пам'ятки, алгоритми, картки-опори, зразки виконання.
- Протягом уроку та додому давайте конкретні доступні завдання й домагайтесь їх чіткого виконання.
- Щоденно перевіряйте письмові роботи учнів, домагайтесь систематичної роботи над помилками.
- Ретельно обміркуйте заходи та прийоми розвитку мислення, усного та писемного мовлення учнів. Розробіть відповідний роздавальний матеріал.
- Забезпечуйте систематичне повторення.
- Уникайте перевантаження дітей.
- Відвідуйте уроки колег, які викладають у 5-х класах

ПАМ'ЯТКА БАТЬКАМ П'ЯТИКЛАСНИКІВ

- У ваших дітей проблеми - переломний період, тому будьте особливо спостережливі, уважні та терплячі.
- У 5-у класі розширився обсяг матеріалу з основних предметів, зросла кількість предметів, тому збільшується час підготовки до уроків.
- Забезпечте своїм дітям удале поєднання відпочинку, фізичної праці та роботи над уроками.
- Програми включають більше теоретичного матеріалу, тому слід привчити дітей міцно завчати окремі правила з математики, української мови, природознавства.
- Уважно стежте за рівнем виразного читання ваших дітей. Нехай удома вони виразно читають усі тексти, що задані з різних предметів.
- Заведіть дітей у бібліотеку, читальний зал не силою, але привчайте до повсякденного читання художньої літератури, просіть їх переказати прочитане.
- Стежте за порадами вчителів, записаними у щоденниках і робочих зошитах.
- Дбайте про те, щоб дитина була охайною в усьому, включаючи бережне ставлення до підручників.
- Ніколи не поспішайте з висновками ані про дитину, ані про вчителя - прийдіть до школи, поспілкуйтеся з учителем.
- Намагайтесь придбати для сімейної бібліотеки різноманітні словники та додаткову літературу.
- Пам'ятайте, клас, де навчається ваша дитина, - ціле трьох колективів: дітей, батьків, учителів. Чим дружніші, цілеспрямованіші будуть ці колективи, тим у кращій атмосфері буде формуватись ваша дитина. Це залежить від кожного й від вас теж.
- Не забувайте: дитину не можна карати за невміння, а терпляче вчити, підказувати, радити, допомагати, підтримувати.
- Керуйтеся у спілкуванні з дитиною правилом: найдієвіший засіб виховання - особистий приклад.
- Дбайте про всебічний розвиток своєї дитини.
- Умійте ставити себе на місце дитини.
- Пам'ятайте: праця, зокрема навчальна, не завдає шкоди вихованню дитини, а бездіяльність - її перший ворог.